

Izhaja vsaki dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink).
Mnogih tožabnikov v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina snaja

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašev in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON šte. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

„Knez od Semberije“.

Prvi dan vsesokolskega slavlja v Zagrebu ni mogel biti bolj venčan, nego se je zgodilo z značilno predstavo „Kneza od Semberije“. V razkošnem gledališču so sedeli eni poleg drugega Slovani iz vsakega Slovanstva, ali preporočeno pobratimstvo med Srbi in Hrvatiji je bilo vsakako krona bratski ljubavi in vzajemnosti.

„Šumadija se je dvignila vsa in bije krvavi boj, a mi, glejte, tako s prekrizanimi rokami sedimo tukaj, kakor da je Drina visoka planina ter ne čujemo onega javkanja in stokanja, kakor da je Drina debel zid, ki deli dve tuji hiši, kakor da je Drina zakon, ki deli dve veri“.

Te težke besede kneza Iva svojim kmetom so bile naslovljene vsem Slovanom, a posebno Hrvatom in Srbom, za katere se danes na Balkanu opetujejo v drugem izdanju turška krvoločstva prošlega stoletja. Porabimo te besede za naše razmere v svoji Sloveniji, Trstu in Istri, pa vprašajmo svojo vest: mari hočemo mi dremati, biti trši od kamena, dočim neka naravna sila dviga naše kmetstvo, naše delavstvo proti tiraniji vlade in tlačiteljev? A katera more biti meja, ki naj nas toli usodepolno deli in odtuja od svojega poroda, od svoje nade? Šolstvo v našem mestu, to je naš Čengić-aga, naš Kulin-kapetan. Ono nam zasušuje naše male bele sužnje. Proti temu šolstvu moramo nastopiti vsi z močno roko, a v boju nas ne sme ločevati ne stan, ne politična vera, ne — osebnosti.

„Knez od Semberije“ je kratek zgodovinski prizor iz prešlih časov življenja Srbov v Bosni, ali njegova tragična kratkost in resničnost izvalila bi solzo tudi kamenu. Mačva in Šumadija, onkraj Drine, sta porodili veri in ognjišču heroje, ki so jim prednjačili Obrenovići in Karadjordjevići. Srbadija se je dvignila na Turčina „Ter se grle rukam“ grozdenjem — ter se ljube kljunom grozdenjem — Krst i prorok, dok jednoga teče: — tolika im mržnja srca peče“. A sirota Bosna ječi med tem v hudem robstvu, in ne sme ni misliti na zoro svobode, ker ona nima Karadjordjevićev. V ravni Semberiji, kjer se Drina zliva v Savo, in nasproti Mačvi je živel Ivan Knežević, „potomec stare rodbine, vzgojen v tradiciji, zapojen duhom srbskih gosli, knez, ki je vršil svojo dolžnost tako idealno, da se mu ni po sto letih moramo diviti“ (Veselinović). Ali kaj more eden Ivo pred turško silo? „Kar jih je bilo uglednih, so prestopili v drugo vero“, a vsi poturice, begi, so bili za nesrečno rajo huji vragovi, nego rojeni Turki sami. Turek iztirjuje davščino iz gola raje z bičem, vrvjo, kolcem, ognjem, konjskimi kopiti. A raja, obnemogla, naga, ni živa, ni mrtva, joče, vzdise: „Hljeba, hljeba, gospodar! Ne vidjesmo davno hljeba!“

In v tej goli bedi, ko je bila smrt najbolj dobrotnica, rasla je in plamtela božan-

stvena ljubav za okrvavljeno rodno grudo, ljubav, ki je porodila hajduke, maščevalce in mučenike. Notri sredi turškega brezzakonja, pod azijskim kopitom, cvel je narodni ponos, samopomoč, bratsko usmiljenje. „Knez od Semberije“ je najplemenitejši nositelj vseh teh narodnih vrlin in po pravici pravi o njem Vuk Karadžić: „Narod srbski, dokler govori svoj jezik, opeval mu bode njegovo ime in z največja spoštovanjem in s hvaležnostjo se ga bode spominjal“.

Tu vam je vsebina „Kneza od Semberije“. Knez Ivo je pozval kmete iz ravne Semberije, da jim priobči neveselo vest in da iz te golotnje izpreša veliko žrtev na oltar domovine. Kulin-kapetan je udaril v Jadar in Podrinje, požgal, kar ni mogel odnesti, staro in slabo posekal, a od boljšega, kar ni ostalo na bojnem polju ali ni uteklo gori med hajduke, je ukoval v verige in sedaj se vrača domov, a preko Semberije. Kulin vodi 303 sužnje, „niso kruljavi, ne šepavi, niso stari in onemogli, ampak vsi zdravi in mladi“.

Knez Ivo ne more dopustiti, da bi ti sužnji šli preko Semberije, da jo porose solze bratov in sester; od teh solz bi njive pogorele, zemlja bi se posušila, rodovitost bi jih zapustila. „Ona zemlja, katero zapajajo solze, nima rodovitosti“. Zato je knez Ivo ponudil Kulinu odkupnino za sužnje. Ali gorje! Cena je tri tisoč zlatih rušpij! Kmetje dajo, kar kdo more, od srca dajo in še plakajo, ker ne morejo dati več. Ali vsega skupaj je palo komaj 24 rušpij in nekaj grošev. Kulin pa zahteva tri tisoč! V tem prihaja tudi on na oder. Po obrazu, stasu in govoru vidiš: Srbin je, ali nedela njegova ga izdaja, da je Turčin. Dober junak, ako bi bil tudi človek tak! On se roga siromaštvu raje, ni mu dovolj vse Ivino blago. Ne gane ga ne žrtva ne solza Boje, herojske matere Ivine, personifikacije Srbinje, ki s solzami in vzdihli pripravila mleko, s katerim je zadostila in izredila graničarje Evropski in kulturi! Ivo žrtvuje svoja polja, pa tudi starinske dvore, domače in sveto ognjišče. Kulin daja za to 302 sužnja, a 303., vitko Stanko, drži za se. Ivi hoče srce počiti. Jemlje se sebe svojo bogato obleko, slavno orožje, amanet Srbina; ali nič ne pomaga. Toda Ivo hoče žrtvovati za svojo sestro tudi srebrni lestenec in čistim srebrom okovano podobo (ikono) — svoje krstno ime! Ko je to videla majka Boja, pače, poljubi krstno ime... zadnjim vzdihom... Kulinu je dovolj, sužnji so odkupljeni.

Naše „Dramatično društvo“ uprizoni „Kneza od Semberije“ jutri na „Svetčevem večeru“. Igra odgovarja času in svrhi zabave. Naša podružnica družbe sv. Cirila in Metodija pozivlja Slovence, da položijo malo žrtev, da se zbere odkupnina za naše bele sužnje tega mesta. Za nas vlada nima šol, ker hoče igrati — Kulin-kapetana.

V tmini neznanja lovi naše krepke mladiče, pa jih presaja na svoja polja, da nam iz njih vzgoji izrode, poturice. Mari naj mi

gleđamo prekrizanih rok to početje? Ali se to nas ne tiče? Zastonj so naši protesti in naše moralno pravo, ko nam pa oni, ki je močnejši od nas, noče dati, pa noče, tega, kar nam gre. Leta beže in vsako nam odnaša nekoliko stotin dece iz materinega naročja. Tu treba misliti na samopomoč, treba patriotizem prenesti iz srca in ust v žep in — delati. Ne vspemo, oko homo puščali na cedilu tiste pojedince, ki so vedno prvi; naša zmaga pa bo, ako pohitimo vsi na delo. Potem bodo tudi žrtve razmeroma manje. Ne zahteva se od nas, da damo vse, kakor je dal knez Ivo; ali dajmo po nekoliko vsi in nabranega bo obilo. Tako rešimo svojo deco tudi brez vladne pomoči in proti vladini volji! Vsi uvidjate, da je to poziv, ki se mu treba odzvati, in vprašujete: „Ali kdo izostane na poziv?“

J. J.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

Ministerski predsednik Beck o volilni reformi.

DUNAJ 9. Na včerajšnji seji je ministerski predsednik baron Beck podal zgodovinski obris ustavnega razvoja Avstrije iz leta 1861 ter je opozoril na žalostne posledice, ki jih je dozorilo pomanjkanje organske zveze med širjimi sloji prebivalstva in parlamentarnim zastopstvom v zadnjih 40 letih, narastoči radikalizem, izlasti na narodnem polju, ki je končno dovel do skoro popolnega prenehanja našega ustavnega življenja. Ako je tudi krepka gospodarska konstitucija avstrijske države te dogodke premagala, ne smemo nadalje grešiti in ne smemo nadalje politično zaostajati. Z razširjenjem ljudskih pravic, ne da bi pri tem prišli v protislovje s pravimi konservativnimi tendencami, moramo vezati najširše ljudske kroge na državne interese in treba je državni čut zanesti v čim možno globoke sloje. To je po mnenju ministerskega predsednika dokazano sredstvo za politično vzgojo prebivalstva in edino sredstvo, da se nadvlada radikalizem. (Pritrjevanje). Konečno morajo pa tudi prenehati dolgi boji za volilno pravico, ki trajajo že desetletja ter morajo biti za dogleden čas izključeni iz političnih razprav. (Pohvala). Ministerski predsednik je izrekel svoje prepričanje, da bodo veleposesniki zamogli tudi v novi zbornici brez privilegija zavzeti mesto, ki jim pripada, ter jih je pozval, naj sodelujejo na tej reformi. Ministerski predsednik je nadalje apeliral na pogojne privržence volilne reforme, naj ne puste radi posamičnih različnosti mnenja iz vida veliko trajno svrhu reforme ter da on vidi dobro znamenje za volilno reformno delo, ki je nastalo na enem najtežavnejših kompromisov, kar jih pozna avstrijska ustavna zgodovina, v tem, da bazira ta volilna reforma na temeljih narodnega sporazumljenja. Naj bo delo odseka — je rekel ministerski predsednik — več ali manj popolno, eno je gotovo: Mi nimamo druge izbire; prekoračili smo Rubikon in ne moremo

več nazaj preko Rubikona. (Živahna pohvala). Kajti, ako bi to delo izpodbijalo, bi to pomenjalo grob za najdragoceneje interese. (Pohvala).

Ministerski predsednik je izrazil prepričanje, da bo volilna reforma vedno globokeje prodirala v javno mnenje ter da bodo — širji ljudski sloji razvijali popolno umevanje za nalogo moderne države ter da postane nova zbornica središče ljudskih sil, poklicana in sposobna, da reši velike naloge, ki jo čakajo, kakor nova uredba razmerja do Ogrske, izpopolnjevanje armade, da ostane monarhija iskren zaveznik in porok za mir in slednjič, da se zopet vzpostavi stike med državno upravo in parlamentom, ki se v krizah in bojih izgublja. Ministerski predsednik je zaključil z nado, da zadobi Avstrija s preuredbo volilne pravice na notranji moči ter da bo pomnožitev političnih pravic nova vez, ki bo spajala narode in dinastijo. (Živahna pohvala. Govorniku so čestitali.)

DUNAJ 9. Zbornica je danes nadaljevala drugo čitanje volilne reforme. Posl. dr. vitez Pláček je napadal češki klub, ki zane-marja koristi češkega naroda. Posl. Šuklje je podrobno polemiziral proti dr. Tavčarju ter zagovarjal predlog. Predlog posl. Hercoga, naj se seja zaključi, je bil odklonjen, pri čemer je prišlo do hudega prepira med socijalnimi demokrati in predlagateljem. Poslanec Skene je izjavil, da je privrženec splošne in enake volilne pravice za državni zbor. Pozdravil je narodni kompromis zaradi razdelitve volilnih okrožij kakor prvi korak do narodnega sporazuma ter se nadeja, da bo volilna reforma državi v korist. — Poslanec Abrahamovič je rekapituliral stališče poljskega kluba v vprašanju volilne reforme ter obžaloval, da ni pluralni volilni sistem zadobil večine odseka ter da je naletelo na odpor razširjenje deželne avtonomije in reforma poslovnika. Izjavil je, da bo poljski klub glasoval za prestop v specialno debato ter za kompromisne predloge. Ako bi pa vsled eventualnih sprememb predloge trpeli narodni in vitalni interesi Poljakov, tedaj zavzame poljski klub energično stališče proti predlogi. — Na to je bila debata zaključena in glavnina govornikoma sta bila izvoljena posl. Klumpar pro, Stein contra. — Tekom seje je posl. Malik ponovno predlagal zaključek debate. Med vsenemci in socijalnimi demokrati je prišlo do hudih preprirov in žaljenj. Med posl. Malikom in Seitzem bi bilo kmalo prišlo do pretepa. — Prihodnja seja v ponedeljek popoldne.

Iz Hrvatske.

Za regulacijo Drave in Save.

Ogrski finančni odsek državne zbornice je imel v sredo svojo sejo, na kateri je križevački škof mons. Drohobezky govoril o težavah reguliranja Drave in Save. Minister za finance je izjavil, da je za regulacijo Drave in Save stavljeno v proračun 260.000 kron.

je naglo — sinočno večerjo. — — —

Sporočilo o dogodku med Tončtom in tatom Miho se je raznesla še isti večer po vasi in izvedelo se je, da je Miha za cele lojtrnice repe pokradel, a Tončku da je tako pretresel kosti, da bo težko več kaj iz njega. To je izbilo sodu dno, tu je trebalo kaj ukreniti in sicer odločnega.

Zbrali so se torej naši vaški možje na posvetovanje, kaj in kako bi bilo storiti, da bi vjeli tega strašnega malopridneža. Po dolgem ugibanju in modrovanju sem in tja so prišli do sklepa, da pojdejo skupno tatu lovit. Zato vidimo danes — kakor v uvodu omenjeno — vso vas pokoncu z vrednim županom na čelu. Vidimo jih, kako pogumno korakajo iz vasi mladeniči, možje in starci, vsi oboroženi od nog do glave z vsakovrstnim orodjem: koli, kosami, biči, lopatami itd. Eden je vozil žnjimi celo samokolnico vrvi, s katerimi so hoteli povezati tatu.

(Zvršetak pride.)

PODLISTEK.

Šov na poljskega tatu.

Bilo je proti večeru jezenskega dne in bilo je skoraj mrz. Bili so to dnevi trgatve.

Naši vaški možje so se pripravljali od doma.

Vsakdo njih je še pogoltnil čašico zganja, da si tako priveže srce, da bi mu isto v svoji strahopetnosti moglo zlezti v hlače. Tedaj namreč niso še imeli vaških poljskih čuvajev.

Naši možje so se torej odpravljali na lov na poljskega tatu. Ker se nikdo ni upal sam postaviti se proti takemu poljskemu strahu, ni preostajalo drugega, nego da se je ojunala kar hkratu večina naših vaščanov. Pa je

bil to tudi res pravi poljski strah! Nekoč je bil oklofutal Brtučevog Tončeta, ker se je bil le-ta nekega dne spozabil do tolike korajže, da je zakričal na Miho (tako je bilo imje našemu poljskemu tatu), ko je (Miha namreč) ravno basal ukradene stvari v vrečo. Brtučev Tonče je namreč zakričal: „Le kradi, saj kradeš zadnjikrat, ker oče župan so že rekli, da te dajo zapreti v svinjak, dokler ne bo rešena tožba zaradi škode, ki jo delaš!“ Pa ubogi Tonče še ni prav dovršil teh neprijaznih besed, že je padla nanj težka roka tatu Mihe in udarec je bil tako silen, da je Tonček videl vse zvezde. Nikdar jih še ni videl toliko in tako velikih! Najmanj je bila tako velika kakor sosedovo reto. Strah ubozega Tončka je bil tolik, da niti ni vedel, kod in kam da beži... in pribežal je res naravnost v gnojnik, kjer so majestetično plavale županove race in potikale glave v mokroto, dokler jih ni prestrašil in prepodil oklofutani in opehani Tonček,

da so tudi one prestrašeno pribežale v kuhinjo k materi županji, ki so se seveda tudi prestrašili, da jim je padla skleda s krompirjem iz rok. In nezgoda je zadela tudi ubozega muca, ki se je godrnjaje in laskaje se zvijal okolo nog matere županje: skleda je priletela ravno nanj... Premočen kakor miš je prisopihal Tonček domov, zlezal naravnost v skedenj, se zabil v seno najmanj za seženj globoko. Dokler ga ni rešil spanec je razmišljal in obžaloval svojo neprevidnost. In potem so prišle grozne sanje. Sanjalo se mu je, da ga grdi Miha zopet mikasti. In zopet je bil v takem strahu, da se niti pogledati ni upal ven iz sena. Še le, ko ga je mati županja, njegova gospodinja uverila, da Mihe ne more biti blizu, se je naš junaški Tonček izkobil iz sena, previdno in plašno pogledal okolo sebe, in še le potem, ko se je prepričal na svoje oči, da ni nikake nevarnosti blizu, je res vstal in se vlekel v kuhinjo, kajti — grozno lačen je bil. Pogoltal

Minister Josipovič o hrvatskem saboru.

Minister Josipovič, je v skupnem saboru, kakor poročajo iz Budimpešte, izjavil nastopno: Sabor prične svoje zasedanje dne 12. novembra, ki bo trajalo tri mesece, to je: do srede februarja. V tem času bodo seveda manje in večje pavze, izlasti, ko bo zborovala skupna zbornica v Pešti o stvarih, ki se tičejo obeh kraljestev. Kar se tiče delovanja sabora, predložijo najprej odseki svoja poročila; potem pridejo na vrsto predlogi o čistosti volitev in novela o tiskovnem zakonu, za katero je že zagotovljena večina. Vsekako se bo zasedanje vršilo mirno.

Protestanti v Hrvatski.

Skupščina ogrskih protestantov je imela te dni v Budimpešti skupščino, v kateri je bilo prečitano pismo cerkvenih občin iz Hrvatske, v katerem se opozarja na posebni državno-pravni položaj Hrvatske, na posebne zakone in prilike. V pismu se zahteva, da skupščina v svojih sklepih, izlasti, kar se tiče pohajanja ogrskih bogoslovnih semenišč, ne obvezuje Hrvatske. Pismu so bile priložene nekatere odredbe hrvatskega bana. Na predlog barona Pronaya je skupščina sklenila, da raztegne svoje sklepe tudi na Hrvatsko, brez ozira na posebni položaj ter je pozvala cerkve, da to izvedejo. List „Magyar Szó“ dostavlja, da je ta sklep državno-pravna in politična nemožnost, ker se protivi nagodbi. Največ škode da bo trpelo protestantstvo samo, ker bo ban s svojimi protidredbami lahko mnogo škodoval.

Cesar v Budimpešti.

Iz Budimpešte poročajo, da ni še določeno, kateri dan da pride cesar tjakaj. Minister a latere, grof Zichy, se je podal na Dunaj, da odredi potrebno za cesarjevo potovanje. Govorji se, da pride cesar v Budimpešto prihodnji teden ter da otvori dne 25. t. m. delegacije s prestolnim govorom.

Stanje šol v Istri.

Pulski „Omnibus“ piše: V zadnjem učiteljskem listu „Napredak“ čitamo nekoliko statističnih podatkov o stanju šolstva v Istri. Te podatke je vredni naš tovariš gotovo izvaditi iz uradnega poročila in po tem bi izsledilo, kakor da šolske razmere v Istri niso tako žalostne za Hrvate in Slovence, kakor se misli. Ali temu ni tako. Vsa taka uradna poročila so prek in prek lažnjiva za nas Hrvate in Slovence. To se vidi že v predstavljanih podatkih, iz katerih se zdi v prvi hip, da je šolstvo v Istri jako povoljno za Hrvate in Slovence.

Zato pa čujte, kako zvoní naš zvon! Po uradnem popisu je v Istri vsega skupaj 345.050 prebivalcev, od katerih je 143.096 Hrvatov, 477.717 Slovencev in 136.191 Italijanov. Šole so te-le: tri državne gimnazije: nemška v Puli, hrvatska v Pazinu in italijanska v Kopru; dve realni: ena v Puli, c. in k. vojne mornarice (nemška) in deželna italijanska v Pazinu, ustanovljena tudi s hrvatskim in slovenskim denarjem od italijanske signorije (večine dež. zbora) na kljubaj hrvatskemu gimnaziju v Pazinu. Eno učiteljske (v Kopru) s hrvatskim, slovenskim in italijanskim oddelkom, katere tri oddelke pa velikodušno štiti — nemški jezik, ki je že v zadnjih treh tečajih poučni jezik za najglavnejše predmete. V tem pogledu se v zadnjem času obrača nekaj na bolje, ker se s 1. decembrom otvori prvi tečaj hrvatskega učiteljskega v Kastvu. Razun tega obstoji ena navtiška šola v Malem Lošnju z italijanskim jezikom; pet obrtnih nadaljevalnih šol, od katerih je ena hrvatska (v Kastvu); ena ženska meščanska šola (licej) z italijanskim učnim jezikom v Puli — (tudi ta šola je deželna, torej vzdrževana za same Italijane tudi — s hrvatskim in slovenskim denarjem) Ljudskih šol je v vsem 180 (po uradnih podatkih) od teh je hrvatskih 61, slovenskih 22, italijanskih 66, 2 nemški državni šoli (v Puli in Opatiji) in 2 nemški vojne mornarice v Puli. Poleg teh nekaj privatnih: hrvatskih družbe sv. Cirila in Metoda in italijanskih „Lege“.

Po tem takem bi imeli Hrvatje in Slovenci skupno 83 ljudskih javnih šol, a Italijani samo 65. Ali uradna prevara je v tem, da so hrvatske in slovenske ljudske šole po ogromni večini le z eno učiteljsko silo, dočim ima vsaka italijanska ljudska šola po dve in tudi več učiteljskih moči. Ako seštejemo učiteljske sile na hrvatskih in slovenskih šolah, dobimo približno število 120 nasproti učiteljskim močem na italijanskih ljudskih šolah, ki jih je 200, ako ne več.

Pa je še ena in najkrivičnejša razlika med hrvatsko-slovenskimi in italijanskimi ljudskimi šolami. Hrvatske in slovenske ljudske šole so večinoma III. razreda, nekatere II., in (zdi se nam) le dva I. razreda. Od italijanskih ljudskih šol pa ni niti ene sama III. razreda, skoro polovica jih je I. razreda a vse ostale II. razreda. Po tem se vidi, kako so italijanska gospodovalna gospoda preskrbeli svoje in kako naše učitelje.

Tako je (v površnih črtah) stanje hrvatskega in slovenskega šolstva v Istri — da niti ne govorimo o družih raznih privilegijah italijanskega šolstva in učiteljstva!

Ločitev cerkve od države na Francozskem.

Kakor poročajo iz Pariza, se je v sredo med ministerskim predsednikom Clemenceau, ministrom za bogočastje Briandom in radikalnimi skupinami večine vršilo posvetovanje radi izvedbe zakona o ločitvi cerkve od države. Nekateri voditelji skupine so zahtevali, naj se že dne 11. decembra t. l. izroči cerkveno premoženje občinam in dobrodelnim zavodom. Minister za bogočastje, Briand, je izjavil, da le onim bogočastnim udružitvam, ki se do 11. decembra konstituirajo, ter o tem obvestijo vlado, izroče ipso fakto, brez posredovanja vlade, cerkve in cerkveno premoženje. Po 11. decembru 1906 ne bo več obstojala ta zakonita privilegirana situacija, in one bogočastne udružitve, ki se bodo konstituirale po 11. decembru 1906, se bodo morale obrniti na ministerstvo, da se jim izroče cerkve in cerkveno premoženje. Ministerstvo bo imelo določati, se ima li to premoženje izročiti tem novim bogočastnim udružitvam ali pa občinam.

Dogodki na Ruskem.**Bomba proti vlaku.**

Iz Varšave poročajo, da je bila pri postaji Rogov na varšavsko-dunajski progi v četrtek vržena bomba proti poštnemu vlaku, s katerega je bilo ukradenih en milijon rubljev. Ubitih in ranjenih je baje tudi več oseb.

Progresivni osebni prihodninski davek.

Kakor poročajo iz Petrograda, je ministerski svet odobril predloženi načrt o prihodninskem davku. Po tem načrtu bo vlada iz tega davka dobivala 25 do 40 milijonov rubljev. Davek bodo morale plačevati vse osebe, ki imajo čisti dohodek ter so ruski podaniki; dalje vsi oni inozemci, ki bivajo nad eno leto v Rusiji ter se bavijo s kakim industrijskim podjetjem. Ruski podaniki, ki bivajo nad dve leti v inozemstvu, bodo od tega davka svobodni. Predmet obdačenju bodo tvorili vsi dohodki, izvzemši darila za dobrodelne svrhe itd. Kakor dohodki se ne bodo smatrali: zapuščine, darila, in zavarovanja. Kdor nima 1000 rubljev dohodka, ne bo plačeval prihodninskega davka.

Drobne politične vesti.

Volitve v državi New-York. Kakor javljajo iz New-Yorka, je na podlagi zadnjih podatkov v državi New-York popolnoma zmaga demokratična lista, izvzemši Hearsta.

Novi francozki poslanik v Berlinu. „Frankf. Zeitung“ poroča iz Pariza, da ima največ šnade za poslaniško mesto v Berlinu radikalni senator grof D'Annay.

Oboroženje v Dalmaciji. Kakor javljajo z Dunaja, namerava vojno ministerstvo v prihodnjem letu zvišati vojaško posadko v Dalmaciji. Dalmacija dobi tudi dve gorski bateriji.

Rumunski kralj ne pojde v Rim. Rumunski diplomatski zastopnik v Rimu je nasproti nekemu uredniku dnevnika „Giornale d'Italia“ izjavil, da je vest, češ, da pride romunski kralj v kratkem v Rim, neosnovana. Kralj pojde v slučaju le v Lugano, ker mu ugaja tamošnje podnebje.

Domače vesti.

Himen. Danes se je poročil v Sežani gospod Blaž Skok, c. k. policijski kancelist z gospico Marjeto Bekar. — Bilo srečno.

Dvorni svetnik dr. Adalbert Bohata. Deželni zdravstveni referent in predsednik deželnega zdravstvenega sveta namestniški svetnik dr. Adalbert Bohata je upokojen ter mu je o tej priliki podeljen naslov dvornega svetnika.

Z Vipavske železnice. (V slovo vrlenu možu g. R. Hrabalu.) — Dne 30. pr. meseca se je poslovil z Vipavskega gosp.

Rudolf Hrabal, obratni vodja vipavske železnice; odšel je na svoje novo mesto v Spljet. Bratom Hrvatom v kršni Dalmaciji čestitamo na zopetni pridobitvi vrlga moža. V dobi štirih let pridobil si je v naši dolini občo priljubljenost. Vipavsko dolino si je štel za svojo drugo domovino. Nam je bilo slovo od njega teško, a tudi njemu ni bilo lahko. V kratkej dobi štirih let si teško kdo pridobi kakor uradnik toliko src, kakor g. Hrabal in njegova gospa soproga. Slovo je bilo posebno pristrčno na postaji Sv. Križ-Cesta. Čakalo je vlak celokupno županstvo in zastopstvo meščanske straže v lepi uniformi. Hčerka vrlga g. Perhinka, postajenačelnika je izročila gospej krasen šopek. Županstvo se je poslovilo od svojega častnega meščana, meščanska straža od svojega vrlga poveljnika-stotnika. Vlak je zapiskal, a „nazdar“ klicev je bilo slišati še potem, ko je vlak oddrdal z dragima osebama. Dobro jima bilo med brati Hrvati!

Fioretti di lingua, ali: nesramnost izvestnih italijanskih „katolikov“. List „L'Amico“, ki ga pišejo in izdajajo nekateri tukajšnji znani italijanski svečeniki, prinaša v svojem izdaju od 4. novembra 1906 nastopno infamijo: „Blizo Rossettijevega spomenika je gostilna z napisom „Alla Bella Trieste“, a na vratih je čitati „Kosila 40 heler“. Bella Trieste? Ne, s takimi svinjarijami je marveč Trst grd! Kaj se vam zdi?“

Da, tudi mi vprašujemo: kaj se vam zdi? Ne vprašujemo tako samo naše slovenske javnosti, ampak vseh, ki imajo mrvice krščanskega čustvovanja in človeške civilizacije v sebi: kaj se vam zdi, če duhovnik tako cinično pušča na strani vsaki obzir na svoj lastni vzvišeni poklic in na dolžnosti, nerazdružljivo spojene s tem poklicem, da v javnem listu meče okolo sebe z gojnicjo svoje lastne nacionalne podivjanosti in obliva žnjo svoje lastne sodeželane druge narodnosti na najobčutljivejši njih strani: na prirojeni, od Stvarnika samega človeku usajeni ljubezni do svojega rojstva in jezika?!

Posebno pa mora vsakomur zavreti kri v žilah, ko vidi, kako malenkosten, da, smešno-malenkosten povod že zadošča, da v neke vrste italijanskih klerikalnih prihaja nacionalna animoznost do najodloznejših izbruhov. Tu je že mal skromen napis na tablici, obešeni na vratih gostilniških, napisi, ki ga je gostilničar priredil gotovo izključno le v svojem kupčijemskem interesu in brez vsacih drugih postranskih namenov, zadoščal, da je pobožni „Amico“ iz svoje smradne, od sovraštva in strasti zastrupljene in razdejane duše izbruhnil nečuvno, nesramno žaljenje jezika in narodnega čutstva domačega, avtohtonega, že stoletja tu bivajočega prebivalstva!! Slovenski napis v Trstu je za te pobožne italijanske — nesnage „porcheria“: svinjarija, da-si je ta zakonito pripoznan deželni jezikom!

Ako vspričo dejstva, da v tem našem Trstu — z njega narodnostnimi razmerami — katoliški duhovnik (vse eno, ali stoji nizko ali visoko na lestvici hierarhije) ne more niti vršiti vestno svojega poklica, ako ne zna slovenskega jezika; ako vspričo dejstva, da celó glasom proslulih uradnih statistik Slovinci tvorijo znaten del avtohtonega prebivalstva te tržaške občine; ako vspričo dejstva, da imajo tu Slovinci pravo domovinstva: ako vspričo vseh teh dejstev vendar katoliški svečeniki v javnem listu smejo — ne da bi se jim kaj zgodilo radi tega — slovenski jezik zasramovati s porcherio — potem imamo pred seboj fakt, ki meče karakteristično luč toliko v te zdvijane duše, kolikor na njih, ki so... nad njimi! Reformatorji okolo „Amica“ so prešli iz nacionalizma v — bestijalizem. Ali dejstvo, da so take infamije v klerikalnih listih sploh možne, pomenja, da je to divjanje proti slovenski narodnosti sankcijonirano tudi z viših strani!

Hvala lepa na takem „krščanskem preporajanju“! Za izvestne slovenske kroge pa, ki ne nehajo metati kamenja na vodstvo tržaških Slovencev in ne nehajo zatrtjati, da le v močni „krščanski organizaciji“ je rešitev tržaških Slovencev, so divji izbruhli narodnega sovraštva v italijanskih listih, ki jih pišejo duhovniki, preresen memento, da s preporajanjem v duhu krščanskega čustvovanja in krščanske ljubezni treba začeti drugje in ne pri Slovincih! A če se vendar hoče in hoče ravno v Slovincih „preporajati“, potem morajo gotovo odločevati drugi nameni, ki tudi zdijanim sovražnikom Slovencev okolo „Amica“ — niso nesimpatični! Če tržaški Slovinci hočejo na vsaki način v narodno pogubo, nu, potem naj le pomagajo snovati „veliko, močno krščansko organizacijo“! Govorili bomo še podrobneje in jasneje.

Slovanskih visokošolcev v Pragi je letos vpisanih na tamošnjih visokih šolah 66, in sicer 33 juristov, 20 tehnikov, 5 filozofov, 2 filozofinji, 2 medicince, 4 slikarski akademiki. Na trgovski akademiji sta vpisana letos 2 Slovence.

Gg. trgovcem in slavnemu slov. občinstvu v vednost. Prihodne dni dospe v Trst potnik g. I. Perdano, glavn. založnika kave (cikorijske) in užigalice družbe sv. Cirila in Metodija.

Ker je omenjena kava popolnoma enaka Frankovi in ker so užigalice izborne ter

brez konkurence v svoji kvaliteti, (ako tudi so malo dražje nego druge), priporočamo cenj gg. trgovcem da naročajo cikorijsko in užigalice družbe sv. Cirila in Metodija v kolikor možno veliki množini.

Slovenke, kupujte le družbino kavo (cikorijsko), ako je še niste kupile! Poskusite, in prepričate se da je izvrstna!

Mati obesila otroka in sebe. V Celovcu je te dni neka delavka v tobačni tovarni, ki jo je njen ljubimec zapustil, obesila najprej svojega otroka, potem pa še sama sebe.

Nežna zastopnica nežnega spola. Predsinočnjim ob 10. uri je neki redar videl na ulici dell'Acquedotto gručo kakih 30 oseb. Približal se je i on, da vidi, čemu se ljudje vstavljajo. No, videl je gnusen prizor: sredi gruča je na neki klopi sedela komaj 16-letna mladenka, pijana, da je komaj držala glavo po koncu in vsa pavaljana od blata.

Redar je pristopil k njej in jej ponovno svetoval, naj gre lepo sama domov. A pijana deklina ga ni hotela ubogati, marveč je začela redarja zmirjati z raznimi psovskami. Nekoliko časa je redar mirno prenašal psovvanje in skušal pijano deklino z lepa prepričati, naj bi šla od tam. Naposled mu je pa potrpežljivost pošla ter je deklino aretoval in jo tiral na redarstveno stražnico v ulici Chiozza. Mej potjo je moral seveda vedno poslušati psovvanje.

Na stražnici je pa mlada pijanka še le zbesnela: skočila je na redarja kakor lažna zver, mu raztrgala jopič, ga opraskala po levem licu, mu pljunila v obraz ter še enkrat ponovila vse psovke, a naposled je vdarila s pestjo po šipi v vratih stražnice in isto zdrbala porezavši si desno oko. Morali so vporabiti vso silo, da so jo zaprli v neko sobo, kjer so jo pustili dotlej, da se je streznila. Ko je bila trezna so jo pa vzeli na zapisnik in jo potem izpustili. Ta nežna zastopnica nežnega spola je 16-letna Ana B., ki stanuje v ulici della Madonnina.

Aretovan je bil včeraj v prosti luki 19 letni klobučar Josip S., doma iz Pule. Aretovan je bil pa na zahtevo g. Ivana Bašiča, II. kapetana parnika „Champagne“, ki je vsidran ob „hangarju“ (skladišču) št. 1 v prosti luki. Gospod Bašič trdi namreč, da mu je Josip S. ukradl dve uri, vredni 30 kron, in pa zlato verižico, vredno 80 kron. Josipa S. so na redarstveni stražnici v prosti luki preiskali, a niso našli pri njem ničesar. Ker pa sumijo, da je ukradene predmete oddal komu drugemu, ali jih pa kam skril, so ga pridržali v zaporu.

Koledar in vreme. Danes: Andrej Avelinški, spoznavalec: Vekomir; Golobica. — Jutri: Martin, škof; Braslav; Vrnjica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 17° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

Za „Svetčev večer“ se mora javiti slavnemu občinstvu, da cene v plakatih in v vabilih so napačno tiskane za tretjo vrsto sedežev v pritličju kojih cena je 60 vinarjev in ne 40 kakor je tiskano.

Odbor „Slovanske Čitalnice“ si dovoljuje opozarjati gospodo člene društva še enkrat tem potom, da bodo plesne vaje za otroke vsako soboto od 5. do 6. popoldne in sicer pričenski od danes. — Nadaljne prijave se sprejemajo vsak dan.

Na občni zbor! Jutri v nedeljo dne 11. list. se bo vršil, (kakor že objavljeno) občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu in sicer v gorjenjem restavracijskem prostoru hotela Balkan.

Da bo pa možno društvenikom vdeležiti se ga v čim večem številu, določila se je za zborovanje jutranja ura in sicer ob 10. in pol uri. Z ozirom na to, da bo slavila podružnica s tem zborovanjem dvajsetletno dobo svojega obstanka upamo da bo občinstvo vpoštevalo to njeno rodoljubno narodno delovanje in da se v velikem številu udeleži zborovanja.

V nedeljo bodi slehernega geslo: „Zjutraj na občni zbor naše moške, a popoldne na „Svetčev Slavnost“ naše ženske podružnice!“

Domačo zabavo s plesom priredi veselični odsek „Trgovskega izobraževalnega društva v Trstu“ jutri, dne 11. t. m. v društvenih prostorih (ulica S. Francsco 2/I). Med plesom bo tombola in šaljiva pošta. Razdelilo se bo 5 jako lepih daril. Zabava prične ob 7. uri zvečer in bo trajala do polnoči. Posebnih vabil se ni razposlalo.

Javna zahvala. Podpisani odbor se najpristrčneje zahvaljuje vsem tistim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je veselica društva „Slava tako častno izpala. Posebno se zahvaljuje pevskima društvoma „Slovenija“ iz Škofij, in „Zvonimir“ iz Rocola, za korporativno vdeležbo, kakor tudi bližnjim Skedenjcem, Tržačanom, in domačinom za mnogoštevilno vdeležbo, ter vsem onim, ki so vstopnino preplačali: Pev. društvo „Slovenija“ 7 K. A. Sancin (poslanec) 4 K. F. Koren K. 2.20, Godina Fuli K. 1.50, Furlanič, Milonig I. Sancin, A. Vouk, P. Šuman, V. Kodrič, G. Merhar, G. Svetina, D. Vekjet, J. Bertok, N. N. po 1 K. J. Rože, E. Gregorič, Flego, S. Godina, B. Godina, G. Godina, po 50 st., P. Peklič, Meršak, Klun, po 40 st., M. Prašel, Pertot, Franca, N. N. N. po

30 st. Ant. Turk, in J. Kolb po 50 st. Srčna hvala vsem darovateljem!

Pri Sv. M. Magdaleni spodnji dne 5. novembra 1906.

ODBOR

pevskega društva „Slava“.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu naznanja vsem svojim gg. pevkam in pevcem da se bodo vršile jutri ob 2. uri popoldne pevske vaje za mešani zbor. Vsprejemajo se nove pevske moči.

„Tamburaški odsek“ naznanja istočasno gg. tamburašem, da bo nocoj ob 8. uri zvečer in jutri ob 9. uri zjutraj tamburaška vaja.

Gospodarstvo.

Kmetovalci, gnojite z razklejeno kostno moko.

Gosp. dr. E. Kramer je priobčil v „Slov. Narodu“ ta-le spis:

Razklejena kostna moka vsebuje povprečno 30% fosforove kisline, t. j. 30 kg fosforove kisline v 100 kg kostne moke, Tomaževa žlindra pa le 15% fosforove kisline. V razklejeni kostni moki je tedaj še enkrat toliko fosforove kisline, kakor v Tomaževi žlindri. 30 kg fosforove kisline v 100 kg razklejene kostne moke stane 8 K 40 v, 15 kg imenovane kisline v isti množini Tomaževe žlindre 5 K 60 v.; 1 kg fosforove kisline v razklejeni kostni moki stane potemtakem 28 v., v Tomaževi žlindri pa okroglih 37 v. Fosforova kislina v Tomaževi žlindri je tedaj pri 1 kg za 97 v. dražja, nego v kostni moki.

Pol vagona (50 q) razklejene kostne moke je glede fosforove kisline enake vrednosti, kakor cel vagon (100 q) Tomaževe žlindre. Prvega gnojila stane pol vagona (50 q) loko Ljubljana 420 kron, zadnjega cel vagon (100 q) 560 kron, iz česar sledi, da ista množina fosforove kisline v razklejeni kostni moki 140 kron manj stane kakor v Tomaževi žlindri. Učinek razklejene kostne moke kot gnojila, je enak onemu Tomaževe žlindre ali pa ga še prekaša. Z razklejeno kostno moko smo po triletnih poskusih tako na trdinah, kakor tudi na barskih tleh najboljše uspehe dosegli. Mimogrede omenjamo, da je od skupne fosforove kisline v razklejeni kostni moki povprek 94% citratno raztopljiva.

Vrhu tega je v kostni moki povprečno 0,7% „organskega“ dušika, v Tomaževi žlindri pa čisto nič. Kilogram „organskega“ dušika v umetnih gnojilih se ceni na 1 K 20 v.; 0,7 kg „organskega“ dušika stane 84 vin., tedaj množina v pol vagona kostne moke 35 kg — 42 K.

Če se slednja cena prišteje k prej navedeni vrednosti fosforove kisline od pol vagona kostne moke s 140 K, sledi iz tega, da vsakdo, ki rabi Tomažovo žlindro namesto razklejene kostne moke, pri enem vagonu Tomaževe žlindre po nepotrebnem zapravi 182 kron, oziroma pri vsakem metriskem stotu Tomaževe žlindre 1 K 82 v.

Ker kmetovalci vsako leto na ta način trpe škodo za več tisoč kron, smatramo za svojo dolžnost, da jih na to opozorjamo.

Razklejena kostna moka, nasipana v ješen ali spomladi, je izvrstno gnojilo za travnike, vinograde, kakor tudi za žito, peso, krompir in travnodetelne mešanice. V slednjih slučajih nadomešča tudi spomladno gnojenje s superfosfatom. Samo ob sebi je umevno, da popolnoma učinkuje kostna moka le v zvezi s kalijevo soljo.

150 kg kostne moke zadustuje za 1 oral, torej polovica manj kot Tomaževa žlindra.

Razklejena kostna moka se dobiva v tovarni delniške družbe za kemično industrijo v Ljubljani (v klejarnici — „limfabriki“). Vsakdo, ki naroči najmanj 50 q kostne moke od imenovane tovarne, more za zastoj dati jo kemično preiskati glede vsebine fosforove kisline od našega kmetijskega kemičnega preizkuševališča; na podlagi te preiskave se potem proračuna cena tako, da se odstotki fosforne kisline množe z 28.

Vsa natančnejša pojasnila o preiskavi, in kako se rabi napominamo gnojilo, daje radovoljno kmetijsko-kemično preizkuševališče za Kranjsko v Ljubljani, Salendrove ulice št. 3.

Razne vesti.

Tisočletnica smrti bolgarskega carja Borisa. Dne 2. maja 1907. bo tisočletnica smrti bolgarskega carja Borisa, ki je prvi vsprejel krščanstvo in pokrstil Bolgare. Bolgarska cerkev ga je proglasila svetnikom. Tem povodom priredi poseben odbor, ki se je sestel, veliko narodno slavo.

Krožniki za pse. V Nymphenburgu na Nemškem je neki gostilničar v svoji gostilni razobesil tablice, ki pravijo, da krožniki, na katerih so gostje dali hrano psom, ostajajo dotičnikom in treba da jih plačajo. Ta odredba je pametna, kajti dajati krožnike psom, ne samo da je gnjusno, ampak zamore se s tem prenesti na človeka tudi bolezen ehinokoka (črvij).

Volga zamrznila. Kakor poročajo iz Kazana, je Volga te dni tako naglo zamrznila, da je blizu mesta več parnikov ostalo v ledu, med temi dva velika parnika

za potovalce. Potovalce so le z velikimi težavami spravili na kopno.

*** Statistika požarov v Hrvatski in Slavoniji.** Meseca avgusta t. l. je bilo v Hrvatski in Slavoniji 204 požarov, in sicer 109 na zgradah, 94 na polju in 1 v šumi. Skupna škoda teh požarov je znašala 398.788 kron.

Brzojavne vesti.

Avstrijska gospodska zbornica.

DUNAJ 9. Prihodnja seja gospodske zbornice se bo vršila 23. t. m.

Cesar v Wallsee-ju.

DUNAJ 9. Cesar se je danes podal v Wallsee, kjer ostane dva dni pri nadvojvodinji Mariji Valeriji.

Minister za deželno brambo Jekelfalussy.

DUNAJ 9. Ogrski minister za deželno brambo Jekelfalussy je danes obiskal vojnega ministra Schönaicha.

Nova grozodejstva v Makedoniji.

CARIGRAD 9. V bolgarski vasi Karadokoj 12 km južno-vzhodno od Sereša je v sredo po noči večja banda, katere člani so bili deloma v vojaški, deloma v kmetijski obleki, ubila 16 oseb, 7 jih pa ranila. Banda je razrušila več hiš ter vničila z ognjem in bombami razne zaloge. Mutesarif se je podal na lice mesta, da preiskuje dogodek.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

PARIZ 9. „Echo de Paris“ poroča iz Rima, da pooblasti papež pod gotovimi pogoji katolike, da v svrhu izvrševanja službe božje oddajo oblastnim izjave, predpisane od zakona leta 1881. Nadškof iz Bordeauxa, ki stoji popolnoma na stališču kurije, je ustanovil dijecezanško udruženje, katere pravila so bila uročena prefekturi departementa Gironda. Dijecezanška udruženja se deli v župne odseke, ki so nekako podobni bogočastnim udruženjem.

Rusija.

Napad na vlak z bombami.

BEROLIN 9. „Wolfen biro“ poroča iz Varšave: Glasom nadaljnjih poročil o atentatu, izvršenem pri postaji Rogov, so bile vržene tri bombe. Vsled eksplozije sta se vžgala dva voza, ki sta zgorela. En orožniški častnik in šest vojakov je bilo ubitih, devet vojakov, dva uradnika in več potnikov pa ranjenih. Storiteli so utekli.

VARŠAVA 9. (Petrogr. brz. agent.) V pozni nočni uri je dospel semkaj poštni vlak varšavsko-dunajske proge, proti kateremu so bile 90 km od tukaj, pri postaji Rogov vržene bombe. Med ranjenci, ki so jih prepehali semkaj, je devet podčastnikov, en poštni uradnik in en postiljon. Kakor pripovedujejo očevidci, je bil ob prihodu vlaka v Rogov na peronu ustreljen neki orožnik, nakar so roparji neseči rudečo zastavo in oboroženi z Mauserjevimi puškami naskočili voz, v katerem se je nahajala straža ter vrgli 3 bombe. Od 17 vojakov jih je bilo 9 ranjenih, o 7 ni bilo nikakega sledu. Truplo enega vojaka so našli. Voz je pogorel. Roparji so potem napadli poštni voz. Poštni uradnik se je skušal braniti. Roparji so ga pa težko ranili, so kakih 20 minut brskali po korespondenci ter ugrabili znatno svoto, ki jo je odposlal carinski urad v Granici. Roparji so potem zbežali v gozd. Govori se, da so dvestokrat ustrelili. Roparska banda je bila močna približno 100 mož. Visokost ugrabljenega zneska še ni določena.

VARŠAVA 9. O napadu izvršenem na poštni vlak pri Rogovu poročajo nadalje, da se je tik pred prihodom vlaka oborožena banda 60 mož polastila železniške postaje. Ko se je vlak ustavil, so bile vržene tri bombe, istočasno je banda pričela s puškami streljati na voz, v katerem se je nahajala vojaška straža. Vlak je dospel v Varšavo ob 2. uri popoldne. Pripeljal je seboj 14 ranjencev. Od potnikov, ki so bili vsi preiskani, sta bila 2 aretovana.

Plesni odsek „Tržaškega Sokola“ opozarja vse svoje brate člene in prijatelje plesa, da se udeležijo plesne vaje, ki se bo vršila danes ob 9. uri zvečer pod vodstvom brata prof. Iv. Umeka.

Na programu so raznovrstni narodni plesi. Vstopnina za člene 50 stot., za nečlene 1 K, za gospodične z garderobo vred 30 stot.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaella Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“** pri od lekarnarjev: **sv. Jakoba** in **Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.**

Steklenica stane K 1'40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštne in zavoja.

Trgovina.

Borzna poročila dne 8. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 241.—240.40 Francija K 95.50—95.75, Italija K 95.65—95.90 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 98.15—98.41, ogrska krona renta K 94.35—94.65, italijanska renta K —, kreditne akcije K 670.—672.— državne železnice K 670.—678.— Lombardi K 181.25—183.25 Lloydove akcije K 774.—780.— Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.—do 162.— Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.90	99.95
„srebru	99.90	99.95
Avstrijska renta v zlatu	116.70	116.85
„v kronah 4/10	99.—	99.—
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	88.95	88.10
Ogrska renta v zlatu 4%	112.60	112.85
„v kronah 4%	94.60	94.85
„3 1/2%	84.35	84.35
Akcije nacionalne banke	1755.—	1751.—
Kreditne akcije	678.40	677.40
London, 10 Lstr.	240.90	240.02

(Dalje na četrti strani).

Prva trgovina se slanino

Fr. Mozetič

v Rojanu, ulica Montorsino št. 5
ima razpolago

raznovrstne klobase, gnjat, salame prekajeno meso in svežo svinjino, domačo mast, maslo, sir raznih vrst, sardine itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Pridite na zajutrek

novi prodajalno

delikates in slanin

spojeno

z bufetom primernim za gospe

Luigia ved. Plessing

Trst, ulica Sanità št. 5

Najfiniji gastronomični predmeti. Surovo maslo za jamčeno pristno. Pivo. Izbrana vina. Največa snaznost.

Pozor gospe!

Čast mi je javiti moji cenj. klijenteli, da sem pričela s 15. oktobrom t. l. prodajati prave izvirne vzorce iz Pariza in Dunaja; tudi vsprejemam vsako naročbo — kakor že znano — po najnižjih cenah.

Udana **ELSA PERTOT**
MODNI SALON

ulica Tintore št. 1, I. nad.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tosa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (Solsko poslopje).
Čeno, da se ni bati nebene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Razpisan cenik brezplačne in franke

NOVA PRODAJALNA
EDOARDO SCHAMBIK
XXXXXX Borzni trg. št. 8 XXXXXX
ZELO BOGATA IZBERA
umetnih bronastih predmetov keramike, ki-nežkega srebra, igrač, dragotin, predmetov iz kože, predmetov za potovanje, pahljač itd.
Velika zaloga krasnih nagizdnih predmetov primernih za darove.
Trdne zelo nizke cene.

EDINA ZALOGA PO NIZKI CENI
ženskih in moških oblek
Giorgio Jess
TRST
ulica Barriera vecchia št. 15

Ženska krila . . .	gld. 2, 2.50, 3.80, 5.50
Ženski jopiči . . .	4.50, 6.50, 8.50
Ženski paletot . . .	7.50, 9.50, 12.50
Ženske bluze iz volne . . .	3.50, 4.50, 5.50

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.
KATALOGI BREZPLAČNO.

100 državnih mark	117.55	117.52
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.13	19.13
100 ital. lir	95.65	95.65
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 95.35, italijanska renta 103.10, španski exterior 94.72, akcije otomanske banke 678 —. Menjice na London 252.53.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —. Lombardi 180. — unificirana turška renta 93.60 avstrijska zlata renta 98.25, ogrska 4% zlata renta 96.05, Landerbank —, turške srečke 153. —, parizka banka 15.71, italijanske meridionalne akcije 788. — akcije Rio Tinto 18.73 Mlačna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 1/2, srebro 32 1/2, Lombardi 7 1/2, španska renta 93.2, italijanska renta 102. — tržni diskont 6 — menjice na Dunaju —. Mlačna.

Tržna poročila 9. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 14.88 do K 14.90, rž za april K 13.14 do 13.16, oves za april od K 14.34 do 14.36, koroza za maj 10.30 do 10.23. Pšenica: ponudbe srede, povpraševanje boljše, tendenca mirna. — Prodaja: 25.000 met. stot. nespremenjeno, druga žita nespremenjena. Vreme: lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average, za december 35 1/2, za marec 36 —, za maj 36 1/2, za september 37 1/2. Stalno. Kava Rio navadna loco 35—37 navadna realna 38—40 navadna dobra 41—43.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za november 17.55, za dec. 17.60, za jan. 17.80, za februar 17.90, za marec 18. —, za april 18.10. — Mirno. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 44 1/2, za december 44 1/2. Mlačno.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno, za 5 stotink nižje. Prodaja: 2000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 S³, Sh. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 18. —, za december 18.25, za jan.-april 18.25, marec-junij 18.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23. —, za december 23. —, za januar-april 23.15, za marec-junij 23.25 (mirno). — Moka za tekoči mesec 30.75 za december 30.40, za januar-april 30.10, za marec-junij 30.20 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 78. —, jan.-april 75. 1/2, za maj-avgust 66. — (povišanje radi vprašanja pristojbin). Spirit 3 t m. 41 1/2, za dec. 41 1/2, za jan.-april 43. —, za maj-avgust 44. —, (mirno). — Sladkor surov 88. —, nov 23 1/2—24 1/2, (mirno), bel za tekoči mesec 26 1/2, za december 27 1/2, za januar-april 27 1/2, za marec-junij 28 1/2, (mirno), rafiniran 59.50—60. — Vreme: oblačno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Učenca sprejme takoj trgovina jedilnega blaga. Svoje redilo in tedenska plača. — Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 1303

Pri sv. Ivanu odda se v najem ali prodaja nova hiša z vodnjakom in vrtno primerno za eno družino. Več se poizve pri Bršču v sv. Ivanu št. 863. 1308

Odda se v najem soba z 2 posteljama. Ulica Pierluigi da Palestrina 6. 1308

Vinogrdaniki kupite jako lepe cepljene trte vsake vrste po nizki ceni, dokler jih še kaj. Cenik na zahtevo. — F o r c i č & P i p a — Komen-Presejce. 1158

Iščem službo vrtnarja in hišnika, oziroma skladiščarja, ekonomu na graščini ali veleposestvu. Nastopim lahko takoj. Natančnejše pove „Inseratni odd. Edinosti“. 1297

Radi važnega vzroka se odda pod jago ugodnimi pogoji v najem ravno dobro vpeljana Manifakturna trgovina. Lokal je na lepem in dobrem prostoru in zraven velikih tovarn na Dol. Stajerskem. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 1275

Išče se čevlarski pomočnik. Istrska ulica št. 218, nasproti katoliškega pokopališča. Dragotin Jurič. 1270

Mož dvaintridesetih let ki je zvršil kadetno, poljedelsko in pred nekolikimi tedni trgovsko šolo z odliko, išče posla. — A. T r o b e c, Sv. Ivan — Trst 1279

Proda se v najlepšem kraju mesta trgovina z mešanim blagom. Dohodek pod garancijo gotov. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 1282

Proda se v Rocolu 450 klaft. zemlje s hišami in hlevi vred. pripravno za zidanje in trgovino. Studenec z vodo, letnih dohodkov 2.250 kron. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 1283

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Novi modni salon (Ulica Tintore št. 1) Zaloga klobukov za gospe. Parizki in dunajski vzorci, po najzmernejših cenah. 455

Pojdite vsi v trgovino z obuvalom GIACOMO GIACCOZ

Piazza Rosario št. 5 (nasproti cerkve sv. Petra) Zaloga obuval izdelanih v lastni delalnici, za otroke, ženske in moške. Sprejema naročbe po meri po takih cenah, da se ne boji tekmovalstva

Pridite vsi!

V gostilni ulica Belvedere št. 17 ima lastnik orkestron »JUNO«, kateri svira navlaš za Slovence izbrane narodne pesmi. Toči se vsakovrstna nova in stara vina po jako nizkih cenah. HENRIK KOSIČ, lastnik.

Ugodna prilika

Mlin, dobro obstoječa vodna moč, s petimi tečaji s 4 črnimi 1 belim, nadalje žaga z dvema gartri, se odda v najem, ali se pod zelo ugodnimi pogoji proda, zaradi družinskih razmer. Kje pove upravnistvo „Edinosti“.

R. OSMO

izdeluje kape vsake vrste in oblike, nadalje higijenične klobuke iz platna, ki se jih more prati. Prodaja klobuke iz klobučevine in slame.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

TOVARNA ulica Malcanton št. 7, I. nad. ZALOGA ulica Riborgo št. 33, TRST.

Pristno, garantirano, čisto, toskansko
Succa olje iz oljk in vino Chianti
tvrdke GIUSEPPE FERRANTE v Florenci
razpošilja zastopnik
ALEKSANDER GAZULLI, ul. Stadion 14, Trst

ARISTIDE GUALCO Trst, ulica S. Servolo 2,
Zaloga plošč, izdelovanje teras in prešanih cevi iz cementa.
Jamči za dobro delo in blago prve kakovosti.

GLOBIN
je najbolje in najfineje
čistilo za čevlje

Svetovna razstava St. Louis 1904 najvišje odlikovanje „GRAND PRIX“

Zastopnik:

Alberto Tedeschi
Trst
CORSO št. 4
III. nadstropje

Žrebanje nepreklicno danes 10. nov. 1906

Dunajska policijska loterija
ena srečka stane 1 krono. — I. dobitnik
kron 30.000 kron

ter drugi dobitnik 5000 kron in III. dobitnik 1000 kron se po najvišem dovoljenju Nj. e in kr. apost. Veličanstva in na zahtevo dobitelja po odbitih 10% in zakonitega davka izplača v gotovini. Srečke so na prodaj v vseh menjalnicah, loterijskih nabiralnicah in tobačnih trafikah. C. k. policijska loterijska pisarna se nahaja na Dunaju I. Schottenring II (v poslopu c. k. polic. ravnateljstva).

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.
Komfort prve vrste. — — — — — Nad 100 sob.

Važen razglas za vso okolico!
Naproseni ste, da obiščite dobro znano in veliko
zaloga narejene obleke
— Trst, ulica Arcata št. 1 —
Tu najdete največjo izbero: prodaja se vsakovrstno blago za prih. letno dobo po najnižjih cenah. — **VELIKA ZALOGA TOPLIH OBLEK BARVNIH IN ČRNIH, VRŠNIKOV** in blaga za obleke. Uzorci zastoj. **VITTORIO PISKUR.**

Riževemu prahu SALUS
dajejo prednost zdravniške avtoritete
za ohranitev mladostne svežosti polti.
Proizvedi SALUS se prodajajo v glavnih prodajalnicah dišav in v mirodilnicah.

Kdor se želi elegantno obleči
naj ne zamudi obiskati prodajalnice narejenih oblek
ALL' UNIVERSO
Zrg Carlo Goldoni št. 1
kjer najde največjo ugodnost v cenah in velik izbor za zimsko dobo.

Restaurant „All' Angelo“
ulica Miramar št. 19.
Kuhinja in nemška italijanska
vedno pripravljena.
RAZNA VINA NA IZBERO.
Priporoča se p. n. občinstvu udani lastnik
ANGELO GONIS.

Ako hočete imeti pòd iz dobrega suhega jelovega lesa in lepo obdelanega, kupite

dilje (sfoi)
v zalogi
Josip Visnovitz
TRST, ulica Dante Alighieri št. 3
Razpošilja se tudi na deželo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svoje
zalogo dalmatinskega vina
nahajajočo se
v ulici Torre bianca št. 45
in gostilne

ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71
v katerih toči dalmatinska vina naj-
bolje vrste
Ante Dvernik
trgovec z vinom.

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jeal)
ulica Nuova 24 (prilikoje)
daja nove in rabljeno pohištvo po
konkurenčnih cenah v najem.

Pekarna in slaščičarna Mikuš
trg S. Francesco d' Assisi št. 7

Prodaja moko I. vrste, slaščice in biškote
najfineje vrste. Trikrat na dan svež kruh.
Zaloga pijač:
finih vin za desert, dalmatinskih in istrskih vin.
Pivo v steklenicah.

Cene zmerne. — Razpošiljanje tudi na dom.

FILIP IVANIŠEVIC
zaloga dalmatinskega vina
lastni pridelek v Jesenicah pri Omišju
v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All' Adria“
ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulice
Zudeeche št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste

Na prodaj so: ena hiša v ulici S. Cilino s 150 sežnji zemljišča; dve hiši v isti ulici z 200 sežnji zemljišča; stavbišče na Greti 110 sežnji zemljišča; zemljišče v ulici del Erema, voda iz Brojence, plin, vodnjak, stavbišče pripravno za dvorec, vozna cesta; en nov dvorec pri sv. Ivanu, nova hiša, prosta davka za 11 let vrt voda, plin, ob glavni cesti. — Obrniti se je na
RAFAELE BIZZAI
TRST, Corso št. 22, II. nadstr.

SALON ZA
izdelovanje ženskih oblek
CARLA FONN
Trst, ulica Geppa št. 18, I. nad.
bila je v prihi salonih na Dunaju in v Parizu in zato
izdeluje vsaktero toaleto.
SPECIJALITETA v angleških oblekah in bluzah.
Vsako delo izvršuje hitro in po nizkih cenah.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, šopicev, pokosti parfumov, fin. mle. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenega strupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Podpisani sem v ulici Lazzaretto vecchio št. 10, (na voglu ulice San Giorgio) otvoril

ZALOGA VINA
za domačo rabo, pridelek iz svojih vinogradov v Bolu (otok Brač) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Ze sam kraj Vana zagotavlja, da je kakovost najboljša. Da zamerim enjenim oglemalom jamčim za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost iz svojih kleti v Bolu in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja.
Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.
V nadi, da me podatite z Vašo naročbo beležila se naj plačuje
IVAN CVITANIČ.